

zato moramo iskreno priznati, da jo vzpostavljamo prav zaradi tega državnega interesa. Ona ni potrebna samo našim vrstam, marveč mnogo bolj našemu narodu in državi.

Po nemilih dogodkih in izjavah, ki so bile v tem pogledu podane, ne bo imela naša bodoča zajednica potrebne moči, zaradi česar nima smisla forsiranje zveze in osnovanje take formalne zajednice, dokler se med hrvatskim učiteljstvom ne manifestira struja, ki stoji na drugačnem stališču. Inicijativa pa mora priti od hrvatskega učiteljstva. Stanje pa je danes drugačno. Dokler se v sreskih društvi hrvatskega učiteljstva še vedno forsira manifestiranje cepljenja od JUU in poudarjanje ukinjenja duhovnih osnov z JUU, smatramo, da še ni prišel trenutek za forsiranje formalne zajednice. Šele, kadar bo med hrvatskim učiteljstvom prevladala struja in skupina, v kateri še vedno žive globoki občutki potrebe in ideali naše ideje in duhovne zajednice, v kar pri hrvatskem učiteljstvu nikdar nismo dvomili, šele tedaj se bo mogla ustvariti zdrava skupnost vsega učiteljstva v državi. Tedaj ne bo več bojazni, da se ponove dogodki z banjaluške skupščine.

Formalni razlogi, ki se navajajo kot povod za ukinitve zajednice, niso niti najmanj upravičeni, vendar jih kot razloge izkoriščajo tisti, ki so bili v skupini, iz katere se je v Zagrebu kričalo »dol Hrvatska« in iz katere se je v Banja Luki ploskalo in s smehom odobravalo, ko so učitelji Hrvati odšli iz učiteljske državne zajednice.

Zato je potrebno potrpljenje pri reševanju razmerja s hrvatskim učiteljstvom, kakaj za ureditev tega razmerja je treba iti prirodno, ne pa prisilnim potom. Vemo, da sledi pri ureditvi države kot nujna in logična konsekvence ustrezajoča reforma naše stanovske organizacije. Uverjeni pa smo, da ne obstoja nobena potreba za reformo duha, ki je v tej organizaciji vladal. Gre samo za prilagoditev zajednice objektivnim pogojem, ker bo obramba in zastopanje gotovih stanovskih interesov deloma prenešana na posebna področja.

Naša stanovska zajednica bo zgrajena tako, kakor to žele učitelji Srbi, Hrvati in Slovenci, brez preglasovanja in majoriziranja. To staleško zajednico obdrži lahko samo razvita zavest o neobhodnosti državne in duhovne učiteljske zajednice.

PRAVILA JUU

Z ozirom na reorganizacijo JUU je centralna uprava razposlala vsem sekcijam dopis S. br. 623/40 in to na osnovi sejnega sklepa upravnega odbora.

Centralna uprava je prejela odgovor od sekcije za dravsko banovino pod št. 1304 z dne 9. maja 1940. Iz tega odgovora sledi, da stoji sekcija JUU za dravsko banovino na stališču, naj ostane JUU v dosedanjih formacijah, dokler se ne izvede končna reorganizacija države na novi osnovi. Vendar pa smatra sekcija, da se preide čimprej do skupne organizacije vsega učiteljstva v državi in predlaga da se ustanovi zveza med obema obstoječima organizacijama v državi. Po predlogu te sekcije, naj bi pravila za to zvezo izdelal izvršni odbor, naziv te organizacije pa naj bi bil Zveza učiteljskih organizacij kraljevine Jugoslavije.

Poleg sekcije za dravsko banovino je poslala odgovor na gornja vprašanja še sekcija za vrbasko banovino pod št. 37/40 z dne 18. maja 1940. Ta sekcija zahteva, da se imenuje nova zveza Zveza učiteljev kraljevine Jugoslavije. Sekcija predpostavlja, da bodo tri banovine in predlaga naj se v banovini osnuje zveza z nazivom Zveza učiteljskih društev banovine Srbske. Poleg tega stavlja predloge in načelne poglede za izdelavo pravil. Prepise teh predlogov so prejele vse sekcije, da bi bili člani glavnega odbora informirani in da bi bilo mogoče sprejeti čim boljši skupni sklep. Ostale sekcije so bile pozvane, naj pošljejo svoje odgovore.

Poleg zgoraj navedenega predloga je sekcija za dravsko banovino dostavila glavni upravi tudi svoj projekt pravil omenjene zveze. Projekt je bil poslan vsem predsednikom sekcij, da o njem informirajo člane glavnega odbora.

Poleg tega so mnoga sreska društva sprejela glede pravil svoje sklepe, ki so bili objavljeni v Narodni prosveti. Potrebno je, da se na današnji seji to vprašanje razčisti, v prvi vrsti je potrebno, da opredeli svoje stališče predstavniki tistih sekcij, ki niso poslane sklepov svojih upravnih odborov. Na osnovi vsega tega se bodo sprejeli potrebni sklepi.

SOĐELOVANJE PROSVETNIH DELAVCEV KRALJEVINE BOLGARIJE IN JUGOSLAVIJE

Med važnejše dogodke stanovske politične prirode spada tudi vzpostavitev zveze med prosvetno zvezo iz Sofije ter jugoslovanskim profesorskim in učiteljskim združenjem v Beogradu. Uprave navedenih organizacij so se sestale v Beogradu 25. aprila in 10. maja 1940. na skupni konferenci, na kateri je bil sprejet nastopni sklep:

»Na sestanku je bilo pri najpristranejšem razgovoru obravnavano tudi vprašanje organiziranja in stalnega sodelovanja med bratsko bolgarsko prosvetno zvezo in jugoslovanskimi prosvetnimi organizacijami. Dosežena je enodušna soglasnost o potrebi tega sodelovanja. Zato je sklenjeno, da odrede obe strani v najkrajšem času posebne odbore, ki bodo izdelali praktično osnovo za to sodelovanje. V razgovoru so utrjeni tudi glavni elementi, ki jih mora vsebovati ta osnova.«

Izvršni odbor je delegiral za člana ožjega odbora za to zvezo sekretarja JUU za mednarodne zveze g. Danila Milanovića. To je prvi korak k izvedbi programa JUU za mednarodne akcije in zvezo z učiteljstvom slovanskih

narodov in za osnovanje vseslovanske učiteljske zveze, ko bo prišel čas, da se bo mogla ta zamisel ostariti.

AKCIJA NAMEŠČENSKIH ORGANIZACIJ ZA IZBOLJŠANJE PREJEMKOV

Podrobne informacije o skupni akciji nameščenskih organizacij boste dobili od predsednika akcijskega odbora, podpredsednika JUU Todoru Dimitrijevića, moja dolžnost pa je, da se omejim na načelna vprašanja in informacije.

V ožjem akcijskem odboru je prišlo do delitve mnenj z ozirom na vprašanje skupnega glasila vseh organizacij državnih uslužbencev. Načelno je bilo dosežena soglasnost, naj se list pokrene. Mnenja pa so se razdelila na vprašanje, kdaj naj se to izvrši. Namesto da bi bilo to vprašanje predloženo v rešitev plenumu akcijskega odbora, so nekateri člani ožjega odbora, predstavniki organizacij, deloma samo predstavniki poedinih sekcij in kooptirani člani, pričeli izdajati list. V prvi številki lista se posebno napadajo predstavniki JUU v akcijskem odboru in celo predsednik odbora Todor Dimitrijević. Že prva številka lista je bila konfiscirana, kar jasno podpira razlog, naj se z izdajanjem počaka, ker bo postalo izdajanje lista zaradi cenzure brez efekta in nemogoče.

Izvršni odbor je sprejel sklep, da je treba z izdajanjem lista počakati, ker sedanjí čas ni ugoden za list. Pa tudi člani akcijskih odborov iz notranjosti države, naši predsedniki sekcij, so izrazili svoje mišljenje, naj se list sedaj ne izdaja.

Pasus v proglasu izvršnega odbora o prestatku dela na predmetih, ki se rešujejo v rednih prilikah, nima nikake zveze z nameščensko akcijo, zato se je treba oddeliti od takega tendencioznega tolmačenja, ker se v izrednih gospodarskih prilikah povsod še hitreje rešujejo taka vprašanja.

O izločitvi učiteljstva iz skupne akcije ni bilo nikoli govora in ni nobene osnove za take trditve in izpade napram izvršnemu odboru, pa tudi ne za iznašanje neresničnih trditvev. Izpad napram Jugoslovanskemu učiteljskemu združenju je neosnovan, škodljiv za skupno akcijo in zasluži odsodbo.

(Opomba.) V interesu skupne akcije in potrebne kompaktnosti je bila ta delitev mnenj izravnana na seji plenuma akcijskega odbora, ki se je vršila po končani seji glavnega odbora JUU.)

POROČILO TAJNIKA IZVRŠNEGA ODBORA IN POROČILO O GOSPODARSKEM STANJU

Po predsednikovem govoru je podal tajnik izvršnega odbora poročilo, ki prikazuje podrobno delo organizacijske centrale. Temu poročilu je sledilo poročilo predsednika nadzornega odbora tov. Bore Pavlovića, ki je podal pregled o gospodarskem stanju JUU. Kljub različnim težavam je to stanje ugodno.

DEBATA

Nato se je pričela debata o vseh treh poročilih. Člani glavnega odbora iz dravske banovine so se omejili predvsem na razpravo o poročilu predsednika, ki prikazuje ofiциelno mnenje izvršnega odbora. Govorila sta predsednik sekcije tov. Metod Kumelj in član glavnega odbora tov. Roš. Svoje stališče sta opredelila do tistega dela predsednikovega poročila, ki zadeva razmerje do učiteljstva banovine Hrvatske, predsednik sekcije pa se je dotaknil tudi oddelka iz poročila predsednika JUU, ki govori o pravih JUU. Oba govornika sta navedla poglede članstva JUU sekcije za dravsko banovino na našo organizacijo in na Savez hrvatskih učiteljskih društev ter utemeljila potrebo, da se nujno pristopi k ustanovitvi zveze med JUU in savezom. To vprašanje je in mora biti najnujnejše vprašanje organizacijske politike. S pristopom k ustanovitvi zveze med obema organizacijama ni odlašati. Ustanovitev te zveze in dokončno ureditev razmerja med obema organizacijama narekujejo tako naši stanovski, kakor šolski, nacionalni in državni interesi. Če kdaj, potem obstoja nujnost danes tako zaradi notranjega položaja v državi kakor zaradi zunanega političnega položaja. Predsednik sekcije je zato izjavil, da si člani glavnega odbora zastopniki sekcije JUU za dravsko banovino ne osvajajo utemeljitve izvršnega odbora v onem delu predsednikovega poročila, ki govori o razmerju do učiteljstva v banovini Hrvatski in bodo zato glasovali proti temu delu poročila.

Naknadno je bila izročena predsedstvu tudi sledeča pismena izjava:

»Zastopniki JUU sekcije za dravsko banovino smatramo ureditev razmerja med JUU in SHUD za najnujnejše vprašanje organizacijske politike. Dokončno ureditev razmerja vidimo le v ustanovitvi Zveze učiteljskih organizacij kraljevine Jugoslavije, zato bi bilo treba, da JUU pristopi takoj k delu za ustanovitev te zveze.

V poročilu predsednika JUU pa so navedeni razlogi, zaradi katerih se delo na tem vprašanju odlaga. Teh razlogov si ne osvajamo in se s tem delom poročil predsednika JUU ne strinjamo.«

Metod Kumelj s. r., Drago Supančić s. r., Franjo Roš s. r., Ciril Hočevar s. r.

Po končani razpravi so bila dana poročila na glasovanje. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo v celoti, poročilo predsednika pa brez tistega dela, ki govori o razmerju do učiteljstva banovine Hrvatske.

V tajnem glasovanju so bila ta poročila sprejeta z 22 : 6 glasovom. O onem delu poročila predsednika JUU, ki govori o razmerju do učiteljstva banovine Hrvatske, je bilo izvršeno glasovanje posebej. Poročilo je bilo v tajnem glasovanju sprejeto z 21 : 10 glasovom, pri čemer so zastopniki dravske banovine glasovali proti.

OSTALI SKLEPI

Z ozirom na napade, ki so v zvezi s pokrenitvijo skupnega uradniškega lista »Reč istine« bili iznešeni napram Todoru Dimitrijeviću kot predsedniku akcijskega odbora, je bil predložen glavnemu odboru predlog za izglasovanje zaupnice. Glavni odbor je zastopal stališče, da je Todor Dimitrijević postal pravilno, ko je zahteval, naj se glede izdajanja lista izjavi plenum akcijskega odbora in je izrekel in izglasoval zaupnico v javnem glasovanju. Proti zaupnici so glasovali trije člani.

Ker so se pojavile v zadnjem času nekatere pritožbe, da Narodna prosveta ne objavlja tudi ofiциelnih izjav, je sprejel glavni odbor soglasno sledeči sklep:

»Narodna prosveta« je organ Jugoslovanskega učiteljskega združenja. Zato bo objavljala poročila in izjave sekcij in poedinih sreskih društev, v kolikor so podpisane od predsednika in sekretarja. V primeru, da se izvršni odbor z vsebino ne strinja, ima možnost objaviti svoje drugačno mišljenje. V člankih se ne morejo objavljati osebne zadeve. Posamezniki lahko objavljajo članke načelne prirode s podpisom.«

FINANCIRANJE JUU

Glavni odbor je sprejel predlog budžeta za leto 1940./41., kakor ga je na seji prečital predsednik nadzornega odbora. (Trije člani so glasovali proti sprejetju.)

V primeru, da se skupščine ne bodo mogle vršiti, bo služil za materialno osnovo sekcijam dosedanjí proračun, v kolikor posamezne sekcije niso dobile drugih pooblastil od svojih predsedniških svetov.

V primeru, da se iz istih vzrokov ne bo mogla vršiti niti seja glavnega odbora, pooblašča glavni odbor, da vrši izvršni odbor financiranje po danes sprejetem budžetu s pravico virmiranja.

Glavni odbor odobrava izvršena prekorajčenja v proračunu zaradi povišanja cen raznega materiala in zaradi nabav opreme v novem nadstropju Doma JUU.

Izvršni odbor se pooblašča, da sme z ozirom na cene papirja sprejeti potrebne sklepe o zmanjšanju obsega vseh listov in edicij Jugoslovanskega učiteljskega združenja.

Zmanjšanje obsega more zadeti vse liste razen Narodne prosvete, ki mora v vsakem primeru izhajati štirikrat mesečno.

Gospodu Budimiru Jugoviću, bivšemu članu glavnega odbora, se prizna izplačilo potnih stroškov kot podpora zaradi njegovega prihoda na sejo, na katero je prišel radi objasnitve zastran njegovega spornega mandata v glavnem odboru. (Sprejeto soglasno.)

Resolucija s plenarne seje akcijskega odbora

Zastopniki 21 organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev, skupno z zastopniki krajevnih akcijskih odborov iz Zagreba, Ljubljane, Novega Sada, Banja Luke, Sarajeva, Skoplja Niša in Subotice, so na plenarni seji osrednjega akcijskega odbora, ki se je vršila 17. junija 1940. v Beogradu, po vsestranski proučitvi današnjega položaja državnih in samoupravnih uslužbencev in najnovejše situacije v akcijskem odboru ugotovili:

1. da je materialni položaj javnih uslužbencev kljub ogromni draginji, ki stalno narašča, ostal do danes neizpremenjen;

3. da se od strani odločujočih čimteljev ni podvzelo in pokrenilo nič, kar bi moglo potrditi resno zavzemanje za težak položaj uslužbencev in voljo pomagati jim;

4. da se ne urejajo nikaki resni ukrepi, ki bi onemogočili dosedanje postopanje onim, ki izkoriščajo današnje težko stanje in se bogatijo na račun splošnih narodnih in državnih interesov.

5. Plenarna seja pozdravlja izdajanje skupnega lista »Reč istine« — močnega instrumenta v borbi za boljše in pravičnejše življenje javnih uslužbencev, kakor tudi za demokratizacijo in napredek javne službe. Plenum sprejme list za skupno glasilo in priznava potrebo in upravičenost sklicanja plenuma po predsedniku akcijskega odbora To-

SEKCIJSKE SKUPŠČINE IN GLAVNA SKUPŠČINA

Glavni odbor nalaga dolžnost vsem sekcijam upravam, da store vse, da se sekcijske skupščine vrše. Če se zaradi izvenstanovskih ovir ne bodo mogle vršiti vse sekcijske skupščine, se ne more vršiti niti glavna skupščina.

V tem primeru se pozovejo nadzorni odbori sekcij in glavne uprave na pregled dela in poslovanja svojih uprav. O svojem pregledu poročajo svojim sekcijam upravam oziroma glavnemu odboru.

Upravni odbori sekcij so dolžni s svojim nadzornim odborom in glavni odboru JUU s svojim nadzornim odborom o svojem delu v prošlem letu in o svojih sklepih obvestiti sekcijske uprave svoja sreska društva, glavni odbor pa sekcijske uprave.

(Sprejeto soglasno.)

Dnevni red, kraj in čas skupščine določí izvršni odbor po predhodnem sporazumu sekcijam uprav, v kolikor bi se mogla skupščina vršiti v Nišu, Novem Sadu ali v Beogradu.

OBTOŽNICA PETIH BEOGRAJSKIH UCITELJEV

Predmet se dostavi glavnemu stanovskemu častnemu sodišču. Obtožnica more podpisati eden od podpisnikov ali kak drug član organizacije.

OKROŽNICA GOSPODA DAMJANA RAŠICA

Glavni odbor JUU je pretresal okrožnico, ki jo je po znanem proglasu izvršnega odbora tiskal g. Damjan Rašić in jo je na seji glavnega odbora tudi javno razdelil med člane glavnega odbora.

V prisotnosti g. Rašića in po njegovi obrambi in utemeljitvi od strani drugih članov glavnega odbora, je glavni odbor sprejel svojo odločbo, ki bo sekcijam in sreskim učiteljskim društvom sporočena pismeno.

POSLOVANJE STANOVSKIH ČASTNIH RAZSODIŠČ

Glede na to, da se je dogodil primer, ko stanovsko razsodišče noče pristopiti k obravnavi predloženega primera, je sprejel glavni odbor sledeči sklep:

»V primeru da neko stanovsko razsodišče ne vrši dolžnosti, ki jih določa pravilnik o stanovskem častnem razsodišču, mu more stanovsko razsodišče višje stopnje, na pritožbo, po prvem pismenem opominu, vzeti funkcijo. V tem primeru je društvena uprava dolžna nujno izbrati drugo predsedništvo tega sodišča. Kontroliranje pravilnosti o izvršenju te odločbe se prepušča dokončno izvršnemu odboru.«

Seja je bila zaključena v nedeljo, 16. junija, ob 1 uri zjutraj.

dorju Dimitrijeviću, kajti le plenum more definitivno sklepati o skupnem listu.

6. Plenarna seja osvaja v celoti program bodočega dela akcijskega odbora začrtanega v prvi številki glasila »Reč istine«.

7. Organizacije, zastopane na plenarni seji, sklenejo osrednjemu akcijskemu odboru in krajevnim odborom nuditi popolno podporo, da bi se čimprej prišlo do sprejetja zahtev, predloženih kraljevski vladi v memorandumu od 28. februarja 1940.

9. Apelira se na vse krajevne akcijske odbore, ki so osnovani v vsej državi, da moralno in materialno podprejo skupno akcijo.

—k Hlevski gnoj in gnojenje — Ureditev gnojnišč in gnojničnih jam je naslov novi knjigi, ki jo je spisal ing. Suhadole Jože, izdala in založila Kmetijska zbornica v Ljubljani 1940. Knjiga, ki obsega 62 strani in je opremljena s 35 slikami in risbami je razdeljena v dva dela. V prvem obravnava hlevski gnoj, njegovo sestavo in spremembe, spravljanje in shranjevanje, nadalje gnojnico in vrednosti obeh. Drugi del opisuje vzorna gnojnišča in gnojnične jame in njihovo pravilno ureditev. — V kmetijskih in gospodinjstkih nadaljevalnih šolah bo ta knjiga služila lahko kot dobrodošel pomožni učbenik. Cena din 8.—. Naroča se tudi v Učiteljski knjigarni.

Festival mladinske pesmi v Škofji Loki

Mladinski pevski zbori ljudskih šol škofjeloškega okraja so na pobudo šolskega nadzornika priredili 9. junija v telovadnici loške deške šole koncert, ali točneje izraženo, medsebojno pevsko tekmo. Desetim ljudskim šolam se je v tej plemeniti tekmi pridružila še loška državna meščanska šola in s tem lepo poudarila vzajemno stremljenje in povezanost v delu. Vsaka od enajstih šol je zapela po tri pesmi; od teh so bile večinoma narodne v obdelavi naših znanih mojstrov Adamića, Preglja, Marolta, Švikaršiča, Mokranjca in dr. Z umetno pesmijo pa sta razen Preglja, Gerbeca, Pahorja in Vodopivca prispievala štiri zelo posrečene pesmi domačja skladatelja tov. I. Pintarič in F. Babič. Posamezni pevski zbori so šteli od 30 do 70 pevcev. O formalni enotnosti programa žal ne more biti govora, ker so si pesmi prosto izbirali posamezni pevovodje, pa se je radi tega izvršila razvrstitev zborov tako, da so poslušalci le odnesli nekak enoten vtis celotne prireditve.

Vsa Škofja Loka, pa tudi Poljanska in Selška dolina ter Sorško polje so bili ta dan pod vtisom pravega mladinskega praznika, saj so vozovi in avti že v ranem jutru dovažali otroke in učiteljstvo od vseh strani. Ob pol devetih je prvič vse otroške množice zbrala cerkev k skupni maši. Po maši so imeli otroci skupen zajtrk, ob pol enajstih pa se je vršila matineja, namenjena šolski deci. Obsirna telovadna dvorana je bila natrpana živčava, ki je utihnil v trenutku, ko je nastopil prvi zbor. V napeti pozornosti je ostal vse do tedaj, ko je končno zadnji takt odpel skupen zbor nad 500 mladih grl. Prezanimivo je bilo opazovati, kako so otroci vsakemu zboru drugače ploskali in kako so najboljše pesmi oziroma pevce spontano aklamirali in zahtevali ponovitev. Pokazali so živo zanimanje za petje in velik glasbeni smisel. Po matineji so dobili pevci oddaljenih šol tečno in obilno kosilo. Tudi ta pogostitev se je izvršila v popolnem redu, kar je treba poudariti, saj ni malenkost nasititi v

dobri urj preko 400 želodčkov. Da se mladina ni po kosilu dolgočasila, ji je Sokol priredil brezplačno kino predstavo. Ob štirih pa se je pričel koncert za širšo javnost. Dvorana je bila zopet nabita do zadnjega prostora. Obiskali pa niso prireditve le domačini, temveč so se pripeljali nanjo številni ljubitelji mladinske pesmi iz oddaljenega logaškega, kranjskega in ljubljanskega okraja. Posebno častno pa je bilo zastopano učiteljstvo več srezov, ki se ga je zbralo preko 70. Izmed odličnikov se je koncerta udeležil načelnik prosvetnega oddelka banske uprave gospod dr. Lovro Sušnik in novomeški gimnazijski direktor gospod I. Dolenc. Otroci so tudi popoldne strumno in sveže odpeli določeni program in željo odkrito ter zaslužno priznanje. Splošno so se izražali poslušalci, da niso pričakovali, da se po naših šolah s tako vnmemo in v toliko meri goji lepo in dovršeno petje. Po prireditvi se otroci kar niso mogli raziti; pred mogočnim šolskim portalom so se sestopili in peli in peli...

O petju samem je povedati, da je pač vsak zbor bil uvežban v toliko meri, da je zapel najboljše kot je mogel. Poznavalci razmer so izrekli vse priznanje pevovodjema iz Gabrika in Zabnice, ki sta v tako nepevskih kra-

jih toliko dosegla. Oddaljena Trebija se je postavila s prav ubranim petjem zelo težko izvedljivih pesmi, od katerih je seveda vzgala »Zabja svatba«. Poljane in Bukovica se je odlikovala po čuda lepih glasovih, loška deška šola po pravem krepkem fantovskem, a dekliška po prefinjenem dekliškem petju. Povsem dovršeno so pa peli zbori iz Sele (J. Zupančič), iz Trate (I. Pintarič), iz Reteč (L. Korenčan), iz loške meščanske šole (F. Babič) in iz loške dekliške šole (s. Zofija Rebolj). Občudovati je bilo pri vseh teh zborih popolna zlitost glasov in pravilno dinamično in agogično predvajanje. Velika večina pesmi se je izvajala triglasno.

Vso izvedbo celodnevne programa, ki se je brezhibno izvršil, in vso tehnično stran prireditve je z redko uvvednostjo in požrtvovalnostjo izvedlo loško ljudsko- in meščansko-šolsko učiteljstvo. Prav posebno priznanje pa zasluži tovarišica A. Grumova, ki je tako vzorno organizirala prehrano otrok.

Od mnogih strani se je izrazila želja, naj bi se taki mladinski pevski nastopi vršili redno vsako leto. V najplemenitejši tekmi bi namreč pokazali delo in uspeh našega agilnega učiteljstva. I. K.

Prijavnina za tečaj znaša din 20.—. Prijave sprejema Pedagoško društvo, Ljubljana, učiteljske.

Odbor Pedagoškega društva.

— Maturantinja drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1925. vabim, da se udeleže sestanka ob 15 letnici mature, ki se bo vršil dne 3. julija ob 9. uri popoldne na vrtu v restavraciji »Zvezda«. Izlet ni izključen! Na veselo snidenje! — Mikič-Andolšek Mila.

— Šolske upravitelje ljutomerskega sreza prav tovariško prosim, da naj čimprej pošljejo ankete pole. Rok je že potekel, a pol je zelo malo. — Za Učiteljski pokret: Kolar V.

— Dijaki-nižješolci! Opozorjamo dijaštvo na dijaški internat »Učiteljski dom«, Ljubljana VII., Žibertova ulica 27 (Spod. Šiška), kjer se sprejemajo za šolsko l. 1940./41. na stanovanje in popolno oskrbo dijaški gimnazijci-nižješolci, dijaški meščanskih šol in učenci ljudskih šol od 3. razreda dalje. Prošnje pismene ali ustne za sprejem fantov v dom sprejema domova uprava, ki daje vsa potrebna pojasnila. V domu dobivajo gojenci tečno in zdravo hrano, se jim pere perilo, so vedno pod strogim nadzorstvom prefektov, ki jim pomagajo pri učenju. Letna oskrbnina se plača v 9 zaporednih mesečnih obrokih počenši s septembrom. Mesec junij je oskrbnine prost. Uprava oskrbuje tudi vpisovanje učencev vseh razredov ob pričetku šolskega leta, seveda vse dogovorno s cenjenimi starši. — Oglasite se v domu za naš prospekt, odnosno ga zahtevajte pismeno.

— Na državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani se bo vršil od 8. julija do 27. julija 1940. krojni tečaj in tečaj za razne nove tehnike ženskih ročnih del. Vpisovanje se bo vršilo od 1. julija do 8. julija od 8. do 11. ure na Novem trgu št. 4/I.

— Tovarišice učiteljice opozorjamo na počitniški krojni tečaj, ki bo od 8. julija do 28. julija na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani. Na tečaju se bo obravnavala lahka in po strokovnjakih preizkušena zelo praktična metoda trajne vrednosti, ker se lahko prilagodi vsaki modi. Vpis je od 1. julija do 8. julija na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Novi trg 4/I, od 8. do 11. ure popoldne. Učni prispevek je din 300.—.

— Knjižnica celjskega učiteljskega društva prosi, da vrnejo člani izposojene knjige do 1. julija 1940. gospej šolski upraviteljici dekliške šole Jurjeveci. Ker bo knjižnica čez počitnice preurejena, zato se na novo ne bo izposojevalo knjig. — Knjižničar.

— Počitniški tečaj za ročna dela. V Zagrebu se bo vršil od 6. do 25. julija poseben tečaj za ročna dela. Tečajniki se bodo seznanili z različnimi tehnikami del z barvastim papirjem in ilustracijami, lepenkarstvom in vezavo knjig, izdelovanjem raznih predmetov iz lesa, žice in pločevine, modeliranjem, linorezom itd. V tečaju se bo delalo 4 ure dnevno. Za pouk in material se plača 350 din, kar se nakaže na pošto čekovni račun št. 33.910, a prijave je poslati na naslov: Marjan Markovac, honorarni učitelj Višje pedagoške šole v Zagrebu, Srebrnjak 27.

— Mesto cvetja na grob ge. Rauterjeve, matere tov. Vouk Slave, je darovala tov. Franja Mačkoveš v Brežicah din 100.— za »Dom učiteljice«. — Iskrena ji hvala z željo, da bi našla mnogo posnemovalk! — Odbor.

— k Učitelji-režiserji ljudskih odrov. Te dni je izšla ljudska igra — trodejanica »Domacija«. Igra je napisal učitelj Zmago Švajger. Gledališki strokovnjak Borko Jože, avtor knjige »Osvobodeno gledališče«, pa je igri napisal strokovni uvod za režijo in umevanje igre. — Lepo opremljena knjiga stane din 20.—. Naroča se pri založbi »Oder«, Ljubljana, Cerkvena ulica 21.

IZJAVA:

Tovarišicam in tovarišem, ki so se udeležili uradne konference v Mariboru — Maribor levji breg I. — v pojasnilo izjavljam:

Med predlogi je bil tudi predlog, ki sem ga podpisani iznesel, in sicer, da bi se naj način ocenjevanja učiteljstva predručajil. Znano je, da se je o drugem načinu ocenjevanja učiteljstva že večkrat kje predlagalo — tako tudi na tej uradni konferenci. Predlagal sem, da se naj uvede le »zadovoljuje« ali »ne zadovoljuje« (mogoče bi se našel še kak boljši način) in utemeljeval, da je pač po večini mlajše učiteljstvo ono, ki je usojeno na slabše ocene in s tem nekako zapostavljeno.

Nikakor pa nisem hotel nikogar žaliti, češ da si kdo ne zasluži »tako in tako« oceno. Mislim sem le na boljši način ocenjevanja. Končno pa, kdor izpolnjuje svoje dolžnosti, mi ničesar ne more očitati — niti zameriti.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor., 23. junija 1940.

A. Zmave, učitelj.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v našem listu!

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

Osebne zadeve

—i Upokojeni so naslednji učitelji in učiteljice: Bobič Silva, Maribor, Venigerholz Miroslov, Lipa-Lendava, Blazinšek Henrik, Šmarje pri Jelšah, Božič Rajko, Mengeš, Straus Marija, Krka pri Stični, Silvester Franc, Zalog pri Ljubljani in Jeglič Amalija, Zasip pri Radovljici.

—i Dolžnosti začasnega šolskega upravitelja pri Sv. Ani v Slov. goricah je razrešen Vladislav Majhen, na njegovo mesto je bil postavljen Janko Kincl.

—i Po službeni potrebi sta premeščena Tominc Milan iz Globokega, srez Brežice, v Trebelno, srez Krško; Tominc Ivana iz Globokega, srez Brežice, v Trebelno, srez Krško.

—i Po prošnji so premeščeni: Švalj Josipina iz Majšperka, srez Ptuj, v Naklo, srez Kranj; Rismal Jelisaiva iz Slov. Bistrice v Dobovo, srez Brežice; Pečnik Ivan iz Skomarjev, srez Slov. Konjice, v Svibno, srez Krško.

—i Za šolske upravitelje so postavljeni: Stular Franc v Ljubljani na zavetišče Antona Jerina, Mihelič Ivan v Slatini Radenci, Resman Jakob v St. Vidu pri Grobelnem.

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNIKOM UČIT. SAMOPOMOČI!

V teh dneh smo razposlali položnice za 529. in 530. smrtni primer — Zacherl Fran, Ljutomer, in Malnarčič Marija, Ljubljana. Samski zadrudniki plačajo din 11.—, zakonski pari din 21.—, za 3 člane din 31.—. Ta mali znesek nakažite takoj še pred odhodom na počitnice. Prosimo še posebej zamudnike z visokimi zaostanki, da jih poravnajo v juliju. Zadrudna uprava rabi denar za izplačila posmrtnin in brezobrestnih posojil. — Kdor gre na počitnice kam iz svojega stalnega bivališča, naj odda na pošti svoj počitniški naslov, da mu bo ta lahko dostavljala vse poštno pošiljatve.

Zadrudna uprava US.

Učiteljski pravnik

—§ Sodnijske tožbe — predhodno dovoljenje za vložitve tožbe. Ministrstvo prosvete je v konkretnem primeru pod III. br. 23.103/40 rešilo takole: »Zvolite sporočiti prošilcu, da v tem primeru ni potrebno odobrenje za vlaganje tožbe, ker obtoženec ni učitelj.«

Šolski radio

—r Petek, 28. junija, ob 9. uri: Vidovdanska proslava, Izvajajo drž. II. dekliška meščanska šola v Ljubljani. Vodi gđe. Marija Lahar. Spored: 1. Govor o Vidovem dnevu. 2. Matija Tomc: Na Vidov dan. (Petje s spremljevanjem klavirja.) 3. Engelbert Gangl: Naša zastava. (Deklamacija.) 4. Mav Al. C. M.: Oj zato... (Petje s spremljevanjem klavirja.) 5. Fr. Neubauer: Domovino ljubim. (Deklamacija.) 6. Vidov dan. (Recitacija — sestavila učenka sama.) 7. L. Kramolc, narodna: Tam, kjer teče bistra Zila. (Petje s spremljevanjem klavirja.) 8. Breda Šček: Pastirček. (Troglasni zbor.) 9. Državna himna.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 30. junija, ob 17. uri: Stelja in gozd. Predava g. inž. Mirko Sušteršič.

Učiteljska tiskarna

—t Iskreno priporočamo knjižico ing. Stanka Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi. Cena knjižici 5 din. Pri večjem odjemu 10 % popust.

—t Peresa, svinčnike, kuverte, črnila, pisarniške in šolske potrebščine si najceneje dobavite v Knjižarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Veledno prihajajoče novosti!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Na željo pošljemo vzorce!

Važnost povezanosti novih čitank

K novi IV. čitanki »Lepa naša domovina«

(Flerè-Jurančič-Skulj-Vranc)

Skupščina JUU, sekcije za dravsko banovino, je leta 1935. v Ljubljani poverila skrb za nove čitanke posebnemu odboru, ki je letos končal svoje delo. Prosvetni svet je odobril novo čitanko, t. j. »Naše knjige IV. del«.

»Lepa naša domovina«

(sestavili P. Flerè, J. Jurančič, A. Skulj in E. Vranc), ki je že v tisku in bo do avgusta šolah na razpolago. Vse knjige je založila Učiteljska tiskarna, ki je za čim boljše sestavo pokazala polno razumevanje. Je sicer iz gospodarskih ozirov neugodno, da se je mahoma vzelo iz prometa starejše čtivo, vendar je prav gotovo v interesu šolstva, da čimprej pride do novih čitank, ki jih šolniki želijo že dolga leta.

Časi se spreminjajo in tako je vzklila nujna potreba po šolskem čtivu, ki bo služilo načelom življenjske šole, vzgojni resničnosti in psihološki utemeljenosti. Sestavljalci so se odločili za

načrtno delo,

ki naj nudi šolski mladini knjige,

a) ki upoštevajo duševno strukturo slovenskega otroka na posameznih starostnih stopnjah;

b) ki sledijo otrokovemu izkustvenemu krogu ter upoštevajo v polni meri otroška doživlja in otrokovo zanimanje;

c) ki podpirajo s skrbno izbiro gradiva razredno delo učiteljevo, da izbrana snov v čitankah pouk lahko spremlja;

č) ki s sestavki in slikami vzbujajo smisel za svojstveno slovensko okolje;

d) ki vplivajo neprisliljeno vzgojno na otroka ter mu bogatijo v radostnem branju duševnost.

V zadnjih letih so izšle poleg Fleretove »Naše prve knjige« še II. čitanka »Za vse leto«, lani pa III. čitanka »Po domačih krajih«. Tem se letos pridružuje še IV. del »Lepa naša domovina«.

Načelo prirodne povezanosti je s tem izvedeno za celotno osnovno šolo, kar je posebno važno in se je v preteklosti docela prezrlo. Tudi drugod po svetu so šole v zadnjem desetletju spoznali pomen celotnosti (n. pr. dr. Sig. Čajkovic je v Zagrebu izdal več zaporednih čitank, ki so se najbolj uveljavile. Četom so leta 1933. pričeli Musil, Prihoda in Musilova sestavljati čitanke, ki so odlične kakovosti [za I. do IV. šol. leto]. Tudi drugod v pedagoškem svetu so se vrstile knjige istih avtorjev kot najboljšel)

Taka štiridelna

organska celota

omogoča, da se šolsko delo za vsa šolska leta usmeri docela v sodobni pravci, ki nudi otroku harmonično, strnjeno sliko življenja slovenskega človeka v jugoslovanski domovini. Vsako šolsko leto ima svoj delovni okvir, v tem okviru pa je zbrano gradivo za zaokrožene celote, ki jih izpričuje že naslov knjige.

Ze v »Naši prvi knjigi« sodoživlja prvotni življenje Ive in Ane. Poudarek je na razvijanju smisla za čas, središče dogajanja je vedno otrok.

V knjigi »Za vse leto« opazuje šolarček življenje v ožji domačiji na dogodkih, literarnih opisih in pesnitvah.

Prav tako se razširi izkustveni krog v III. delu, kjer obsega »Domače kraje«, t. j. širšo domačijo (domačo geografsko enoto in pregled banovine).

Iz celostnega vidika motri domačo banovino Slovenijo in našo državo IV. del »Lepa naša domovina«.

V vseh knjigah je obrazovalno gradivo zbrano

po učnih enotah,

s čimer se najbolj približamo »bralnim polam« ali »čitalnim listom«, kar je ideal, vendar za danes neizvedljiv. Zadovoljiti se moramo s knjigami, ki prikazujejo v strnjnosti povezano celoto, ki je tudi odlično ilustrirana. Mojster M. Gaspari je kot svojstven slovenski slikar upodobil motive, ki so otroku najbolj pri srcu.

»Čitanka« (danes ima naslov po vodilni misli) ne bo več objekt suhoparnega izoliranega čitalnega akta. »Naše knjige« bodo prijetno dopolnile šolskemu delu, ki se oblikuje iz življenja za življenje. Se več: šola s posrečenim čtivom postaja sama v sebi kos pristnega življenja, razvijajočega literarno obrazovanje v okviru življenjskih kompleksov, ne pa v obliki dolgočasnih »čitalnih lekcij«! Dobro zgrajena čitanka mora zajeti življenje v vsej širini in globini. Vedno pa temeljimo na načelu strnjnosti in iz tega načela — iz znanih pedagoško-didaktičnih razlogov — izhajamo. S tem smo ugodili tudi določbi § 44. šolskega zakona, kar so ocenjevalci posebno hvalili.

Slovenskemu učiteljstvu bodo z novim šolskim letom na razpolago vse štiri knjige. Izdaja jih naše stanovsko gospodarsko podjetje, sestavili so jih tovariši-strokovnjaki, kvalitetno so na višku in tudi cena je za današnje čase primerna. Vse to nas vzpodbuja, da se odločimo takoj v vseh razredih za »Naše knjige« I., II., III. in IV. del, ki bodo uspešnost dela podprle v najvišji meri. S tem bomo koristili ne samo sebi, ampak slovenskemu otroku za lepšo bodočnost!

Splošne vesti

Pedagoški tečaj za učitelje se bo vršil od vključno 19. avgusta do 24. avgusta t. l. v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Spored:

19. avgusta popoldne otvoritev in predavanje g. dr. Gogale o sodobnem pedagoškem prizadevanju, popoldne predavata gospod dr. Zwitter o državljanški in narodni zavesti ter gospa Černej o občem kultiviranju učitelja.

20. avgusta popoldne predava g. Kontler o pouku v elementarnem razredu, popoldne pa g. Jurančič o temi »Učitelj na vasi«.

21. avgusta popoldne predava g. Ledinek o strnjnem in predmetnem pouku, popoldne bo izlet.

22. avgusta popoldne predavata g. Menecj o spoznavanju šolskega razreda in gospa Vodetova o učitelju kot socialnem delavcu, popoldne pa gosp. Kobilica o temi »Šola in starši«.

23. avgusta predavata popoldne gospod dr. Schmidt o poklicni vzgoji in g. Čopič o temi »Učitelji-sodelavci«, popoldne pa gospod Zor o modernih učilih v ljudski šoli.

24. avgusta popoldne predavata gospod dr. Kolarič o pouku materinščine v ljudski šoli in gospod dr. Ozvald o izbiranju izredno nadarjenih učencev.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznabi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

V KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom, knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo.

dobri urj preko 400 želodčkov. Da se mladina ni po kosilu dolgočasila, ji je Sokol priredil brezplačno kino predstavo. Ob štirih pa se je pričel koncert za širšo javnost. Dvorana je bila zopet nabita do zadnjega prostora. Obiskali pa niso prireditve le domačini, temveč so se pripeljali nanjo številni ljubitelji mladinske pesmi iz oddaljenega logaškega, kranjskega in ljubljanskega okraja. Posebno častno pa je bilo zastopano učiteljstvo več srezov, ki se ga je zbralo preko 70. Izmed odličnikov se je koncerta udeležil načelnik prosvetnega oddelka banske uprave gospod dr. Lovro Sušnik in novomeški gimnazijski direktor gospod I. Dolenc. Otroci so tudi popoldne strumno in sveže odpeli določeni program in želj odkrito ter zaslužno priznanje. Splošno so se izražali poslušalci, da niso pričakovali, da se po naših šolah s tako vnmemo in v toliko meri goji lepo in dovršeno petje. Po prireditvi se otroci kar niso mogli raziti; pred mogočnim šolskim portalom so se sestopili in peli in peli...

O petju samem je povedati, da je pač vsak zbor bil uvežban v toliko meri, da je zapel najboljše kot je mogel. Poznavalci razmer so izrekli vse priznanje pevovodjema iz Gabrika in Zabnice, ki sta v tako nepevskih kra-

jih toliko dosegla. Oddaljena Trebija se je postavila s prav ubranim petjem zelo težko izvedljivih pesmi, od katerih je seveda vzgala »Zabja svatba«. Poljane in Bukovica se je odlikovala po čuda lepih glasovih, loška deška šola po pravem krepkem fantovskem, a dekliška po prefinjenem dekliškem petju. Povsem dovršeno so pa peli zbori iz Sele (J. Zupančič), iz Trate (I. Pintarič), iz Reteč (L. Korenčan), iz loške meščanske šole (F. Babič) in iz loške dekliške šole (s. Zofija Rebolj). Občudovati je bilo pri vseh teh zborih popolna zlitost glasov in pravilno dinamično in agogično predvajanje. Velika večina pesmi se je izvajala triglasno.

Vso izvedbo celodnevne programa, ki se je brezhibno izvršil, in vso tehnično stran prireditve je z redko uvvednostjo in požrtvovalnostjo izvedlo loško ljudsko- in meščansko-šolsko učiteljstvo. Prav posebno priznanje pa zasluži tovarišica A. Grumova, ki je tako vzorno organizirala prehrano otrok.

Od mnogih strani se je izrazila želja, naj bi se taki mladinski pevski nastopi vršili redno vsako leto. V najplemenitejši tekmi bi namreč pokazali delo in uspeh našega agilnega učiteljstva. I. K.

Prijavnina za tečaj znaša din 20.—. Prijave sprejema Pedagoško društvo, Ljubljana, učiteljske.

Odbor Pedagoškega društva.

— Maturantinja drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1925. vabim, da se udeleže sestanka ob 15 letnici mature, ki se bo vršil dne 3. julija ob 9. uri popoldne na vrtu v restavraciji »Zvezda«. Izlet ni izključen! Na veselo snidenje! — Mikič-Andolšek Mila.

— Šolske upravitelje ljutomerskega sreza prav tovariško prosim, da naj čimprej pošljejo ankete pole. Rok je že potekel, a pol je zelo malo. — Za Učiteljski pokret: Kolar V.

— Dijaki-nižješolci! Opozarjamo dijaštvo na dijaški internat »Učiteljski dom«, Ljubljana VII., Žibertova ulica 27 (Spod. Šiška), kjer se sprejemajo za šolsko l. 1940./41. na stanovanje in popolno oskrbo dijaški gimnazijci-nižješolci, dijaški meščanskih šol in učenci ljudskih šol od 3. razreda dalje. Prošnje pismene ali ustne za sprejem fantov v dom sprejema domova uprava, ki daje vsa potrebna pojasnila. V domu dobivajo gojenci tečno in zdravo hrano, se jim pere perilo, so vedno pod strogim nadzorstvom prefektov, ki jim pomagajo pri učenju. Letna oskrbnina se plača v 9 zaporednih mesečnih obrokih počeniš s septembrom. Mesec junij je oskrbnine prost. Uprava oskrbuje tudi vpisovanje učencev vseh razredov ob pričetku šolskega leta, seveda vse dogovorno s cenjenimi starši. — Oglasite se v domu za naš prospekt, odnosno ga zahtevajte pismeno.

— Na državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani se bo vršil od 8. julija do 27. julija 1940. krojni tečaj in tečaj za razne nove tehnike ženskih ročnih del. Vpisovanje se bo vršilo od 1. julija do 8. julija od 8. do 11. ure na Novem trgu št. 4/I.

— Tovarišice učiteljice opozarjamo na počitniški krojni tečaj, ki bo od 8. julija do 28. julija na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani. Na tečaju se bo obravnavala lahka in po strokovnjakih preizkušena zelo praktična metoda trajne vrednosti, ker se lahko prilagodi vsaki modi. Vpis je od 1. julija do 8. julija na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Novi trg 4/I, od 8. do 11. ure popoldne. Učni prispevek je din 300.—.

— Knjižnica celjskega učiteljskega društva prosi, da vrnejo člani izposojene knjige do 1. julija 1940. gospej šolski upraviteljici dekliške šole Jurjevičevi. Ker bo knjižnica čez počitnice preurejena, zato se na novo ne bo izposojevalo knjig. — Knjižničar.

— Počitniški tečaj za ročna dela. V Zagrebu se bo vršil od 6. do 25. julija poseben tečaj za ročna dela. Tečajniki se bodo seznanili z različnimi tehnikami del z barvastim papirjem in ilustracijami, lepenkarstvom in vezavo knjig, izdelovanjem raznih predmetov iz lesa, žice in pločevine, modeliranjem, linorezom itd. V tečaju se bo delalo 4 ure dnevno. Za pouk in material se plača 350 din, kar se nakaže na pošto čekovni račun št. 33.910, a prijave je poslati na naslov: Marjan Markovac, honorarni učitelj Višje pedagoške šole v Zagrebu, Srebrnjak 27.

— Mesto cvetja na grob ge. Rauterjeve, matere tov. Vouk Slave, je darovala tov. Franja Mačkoveš v Brežicah din 100.— za »Dom učiteljice«. — Iskrena ji hvala z željo, da bi našla mnogo posnemovalk! — Odbor.

— k Učitelji-režiserji ljudskih odrov. Te dni je izšla ljudska igra — trodejanica »Domacija«. Igra je napisal učitelj Zmago Švajger. Gledališki strokovnjak Borko Jože, avtor knjige »Osvobodeno gledališče«, pa je igri napisal strokovni uvod za režijo in umevanje igre. — Lepo opremljena knjiga stane din 20.—. Naroča se pri založbi »Oder«, Ljubljana, Cerkvena ulica 21.

IZJAVA:

Tovarišicam in tovarišem, ki so se udeležili uradne konference v Mariboru — Maribor levji breg I. — v pojasnilo izjavljam:

Med predlogi je bil tudi predlog, ki sem ga podpisani iznesel, in sicer, da bi se naj način ocenjevanja učiteljstva predručajil. Znano je, da se je o drugem načinu ocenjevanja učiteljstva že večkrat kje predlagalo — tako tudi na tej uradni konferenci. Predlagal sem, da se naj uvede le »zadovoljuje« ali »ne zadovoljuje« (mogoče bi se našel še kak boljši način) in utemeljeval, da je pač po večini mlajše učiteljstvo ono, ki je usojeno na slabše ocene in s tem nekako zapostavljeno.

Nikakor pa nisem hotel nikogar žaliti, češ da si kdo ne zasluži »tako in tako« oceno. Mislim sem le na boljši način ocenjevanja. Končno pa, kdor izpolnjuje svoje dolžnosti, mi ničesar ne more očitati — niti zameriti.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor., 23. junija 1940.

A. Zmave, učitelj.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v našem listu!

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

Važnost povezanosti novih čitank

K novi IV. čitanki »Lepa naša domovina«

(Flerè-Jurančič-Skulj-Vranc)

Skupščina JUU, sekcije za dravsko banovino, je leta 1935. v Ljubljani poverila skrb za nove čitanke posebnemu odboru, ki je letos končal svoje delo. Prosvetni svet je odobril novo čitanko, t. j. »Naše knjige IV. del«.

»Lepa naša domovina«

(sestavili P. Flerè, J. Jurančič, A. Skulj in E. Vranc), ki je že v tisku in bo do avgusta šolah na razpolago. Vse knjige je založila Učiteljska tiskarna, ki je za čim boljše sestavo pokazala polno razumevanje. Je sicer iz gospodarskih ozirov neugodno, da se je mahoma vzelo iz prometa starejše čtivo, vendar je prav gotovo v interesu šolstva, da čimprej pride do novih čitank, ki jih šolniki želijo že dolga leta.

Časi se spreminjajo in tako je vzklila nujna potreba po šolskem čtivu, ki bo služilo načelom življenjske šole, vzgojni resničnosti in psihološki utemeljenosti. Sestavljalci so se odločili za

načrtno delo,

ki naj nudi šolski mladini knjige,

a) ki upoštevajo duševno strukturo slovenskega otroka na posameznih starostnih stopnjah;

b) ki sledijo otrokovemu izkustvenemu krogu ter upoštevajo v polni meri otroška doživlja in otrokovo zanimanje;

c) ki podpirajo s skrbno izbiro gradiva razredno delo učiteljevo, da izbrana snov v čitankah pouk lahko spremlja;

č) ki s sestavki in slikami vzbujajo smisel za svojstveno slovensko okolje;

d) ki vplivajo neprisljano vzgojno na otroka ter mu bogatijo v radostnem branju duševnost.

V zadnjih letih so izšle poleg Fleretove »Naše prve knjige« še II. čitanka »Za vse leto«, lani pa III. čitanka »Po domačih krajih«. Tem se letos pridružuje še IV. del »Lepa naša domovina«. Načelo prirodne povezanosti je s tem izvedeno za celotno osnovno šolo, kar je posebno važno in se je v preteklosti docela prezrlo. Tudi drugod po svetu so šole v zadnjem desetletju spoznali pomen celotnosti (n. pr. dr. Sig. Čajkovic je v Zagrebu izdal več zaporednih čitank, ki so se najbolj uveljavile. Čehom so leta 1933. pričeli Musil, Prihoda in Musilova sestavljati čitanke, ki so odlične kakovosti [za I. do IV. šol. leto]. Tudi drugod v pedagoškem svetu so se vrstile knjige istih avtorjev kot najboljšel)

Taka štiridelna

organska celota

omogoča, da se šolsko delo za vsa šolska leta usmeri docela v sodobni pravci, ki nudi otroku harmonično, strnjeno sliko življenja slovenskega človeka v jugoslovanski domovini. Vsako šolsko leto ima svoj delovni okvir, v tem okviru pa je zbrano gradivo za zaokrožene celote, ki jih izpričuje že naslov knjige.

Ze v »Naši prvi knjigi« sodoživlja prvotni življenje Ive in Ane. Poudarek je na razvijanju smisla za čas, središče dogajanja je vedno otrok.

V knjigi »Za vse leto« opazuje šolarček življenje v ožji domačiji na dogodkih, literarnih opisih in pesnitvah.

Prav tako se razširi izkustveni krog v III. delu, kjer obsega »Domače kraje«, t. j. širšo domačijo (domačo geografsko enoto in pregled banovine).

Iz celostnega vidika motri domačo banovino Slovenijo in našo državo IV. del »Lepa naša domovina«.

V vseh knjigah je obrazovalno gradivo zbrano

po učnih enotah,

s čimer se najbolj približamo »bralnim polam« ali »čitalnim listom«, kar je ideal, vendar za danes neizvedljiv. Zadovoljiti se moramo s knjigami, ki prikazujejo v strnjnosti povezano celoto, ki je tudi odlično ilustrirana. Mojster M. Gaspari je kot svojstven slovenski slikar upodobil motive, ki so otroku najbolj pri srcu.

»Čitanka« (danes ima naslov po vodilni misli) ne bo več objekt suhoparnega izoliranega čitalnega akta. »Naše knjige« bodo prijetno dopolnile šolskemu delu, ki se oblikuje iz življenja za življenje. Se več: šola s posrečenim čtivom postaja sama v sebi kos pristnega življenja, razvijajočega literarno obrazovanje v okviru življenjskih kompleksov, ne pa v obliki dolgočasnih »čitalnih lekcij«! Dobro zgrajena čitanka mora zajeti življenje v vsej širini in globini. Vedno pa temeljimo na načelu strnjnosti in iz tega načela — iz znanih pedagoško-didaktičnih razlogov — izhajamo. S tem smo ugodili tudi določbi § 44. šolskega zakona, kar so ocenjevalci posebno hvalili.

Slovenskemu učiteljstvu bodo z novim šolskim letom na razpolago vse štiri knjige. Izdaja jih naše stanovsko gospodarsko podjetje, sestavili so jih tovariši-strokovnjaki, kvalitetno so na višju in tudi cena je za današnje čase primerna. Vse to nas vzpodbuja, da se odločimo takoj v vseh razredih za »Naše knjige« I., II., III. in IV. del, ki bodo uspešnost dela podprle v najvišji meri. S tem bomo koristili ne samo sebi, ampak slovenskemu otroku za lepšo bodočnost!

Splošne vesti

Pedagoški tečaj za učitelje se bo vršil od vključno 19. avgusta do 24. avgusta t. l. v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Sporod:

19. avgusta popoldne otvoritev in predavanje g. dr. Gogale o sodobnem pedagoškem prizadevanju, popoldne predavata gospod dr. Zwitter o državljanski in narodni zavesti ter gospa Černej o občem kultiviranju učitelja.

20. avgusta popoldne predava g. Kontler o pouku v elementarnem razredu, popoldne pa g. Jurančič o temi »Učitelj na vasi«.

21. avgusta popoldne predava g. Ledinek o strnjnem in predmetnem pouku, popoldne bo izlet.

22. avgusta popoldne predavata g. Menecj o spoznavanju šolskega razreda in gospa Vodetova o učitelju kot socialnem delavcu, popoldne pa gosp. Kobilica o temi »Šola in starši«.

23. avgusta predavata popoldne gospod dr. Schmidt o poklicni vzgoji in g. Čopič o temi »Učitelji-sodelavci«, popoldne pa gospod Zor o modernih učilih v ljudski šoli.

24. avgusta popoldne predavata gospod dr. Kolarič o pouku materinščine v ljudski šoli in gospod dr. Ozvald o izbiranju izredno nadarjenih učencev.

KREDITNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznabi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

V KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite vse pisarniške potrebnosti za šolo in dom, knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo.

Osebne zadeve

—i Upokojeni so naslednji učitelji in učiteljice: Bobič Silva, Maribor, Venigerholz Miroslav, Lipa-Lendava, Blazinšek Henrik, Šmarje pri Jelšah, Božič Rajko, Mengeš, Straus Marija, Krka pri Stični, Silvester Franc, Zalog pri Ljubljani in Jeglič Amalija, Zasip pri Radovljici.

—i Dolžnosti začasnega šolskega upravitelja pri Sv. Ani v Slov. goricah je razrešen Vladislav Majhen, na njegovo mesto je bil postavljen Janko Kincl.

—i Po službeni potrebi sta premeščena Tominc Milan iz Globokega, srez Brežice, v Trebelno, srez Krško; Tominc Ivana iz Globokega, srez Brežice, v Trebelno, srez Krško.

—i Po prošnji so premeščeni: Švalj Josipina iz Majšperka, srez Ptuj, v Naklo, srez Kranj; Rismal Jelisaava iz Slov. Bistrice v Dobovo, srez Brežice; Pečnik Ivan iz Skomarjev, srez Slov. Konjice, v Svibno, srez Krško.

—i Za šolske upravitelje so postavljeni: Stular Franc v Ljubljani na zavetišču Antona Jerina, Mihelič Ivan v Slatini Radenci, Resman Jakob v St. Vidu pri Grobelnem.

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNIKOM UČIT. SAMOPOMOČI!

V teh dneh smo razposlali položnice za 529. in 530. smrtni primer — Zacherl Fran, Ljutomer, in Malnarčič Marija, Ljubljana. Samski zadrudniki plačajo din 11.—, zakonski pari din 21.—, za 3 člane din 31.—. Ta mali znesek nakažite takoj še pred odhodom na počitnice. Prosimo še posebej zamudnike z visokimi zaostanki, da jih poravnajo v juliju. Zadrudna uprava rabi denar za izplačila posmrtnin in brezobrestnih posojil. — Kdor gre na počitnice kam iz svojega stalnega bivališča, naj odda na pošti svoj počitniški naslov, da mu bo ta lahko dostavljala vse poštno pošiljkatve.

Zadrudna uprava US.

Učiteljski pravnik

—§ Sodnijske tožbe — predhodno dovoljenje za vložitve tožbe. Ministrstvo prosvete je v konkretnem primeru pod III. br. 23.103/40 rešilo takole: »Izvolite sporočiti prošilcu, da v tem primeru ni potrebno odobrenje za vlaganje tožbe, ker obtoženec ni učitelj.«

Šolski radio

—r Petek, 28. junija, ob 9. uri: Vidovdanska proslava, Izvajala drž. II. dekliška meščanska šola v Ljubljani. Vodi gđe. Marija Laharnar. Spored: 1. Govor o Vidovem dnevu, 2. Matija Tomc: Na Vidov dan. (Petje s spremljevanjem klavirja.) 3. Engelbert Gangl: Naša zastava. (Deklamacija.) 4. Mav Al. C. M.: Oj zato... (Petje s spremljevanjem klavirja.) 5. Fr. Neubauer: Domovino ljubim. (Deklamacija.) 6. Vidov dan. (Recitacija — sestavila učenka sama.) 7. L. Kramolc, narodna: Tam, kjer teče bistra Zila. (Petje s spremljevanjem klavirja.) 8. Breda Šček: Pastirček. (Troglasni zbor.) 9. Državna himna.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 30. junija, ob 17. uri: Stelja in gozd. Predava g. inž. Mirko Sušteršič.

Učiteljska tiskarna

—t Iskreno priporočamo knjižico ing. Stanka Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi. Cena knjižici 5 din. Pri večjem odjemu 10 % popust.

—t Peresa, svinčnike, kuverte, črnila, pisarniške in šolske potrebščine si najceneje dobavite v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Vedno prihajajoče novosti!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Na željo pošljemo vzorce!